

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93
e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (Нацкомфінпослуг)

*Щодо погодження проекту
регуляторного акта*

Державною регуляторною службою України здійснено розгляд проекту розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг «Про внесення змін до Порядку погодження набуття або збільшення істотної участі у фінансовій установі» (далі – проект розпорядження), на його відповідність вимогам Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а також документів, що додаються до проекту розпорядження, надіслані Нацкомфінпослуг листом від 24.05.2016 року № 4200/12-5.

В аналізі регуляторного впливу до проекту розпорядження зазначено, що цілями проекту регуляторного акта, серед іншого, є запровадження умов для допуску до участі у фінансових установах виключно платоспроможних власників з бездоганною діловою репутацією, зменшення кількості випадків порушень прав споживачів фінансових послуг у зв'язку з певними діями або бездіяльністю власників фінансових установ.

Для досягнення вказаної цілі розробником проекту розпорядження пропонується внести зміни до Порядку погодження набуття або збільшення істотної участі у фінансовій установі (далі – проект Порядку).

Однак, за результатом розгляду Службою встановлено, що проект регуляторного акта потребує доопрацювання з урахуванням наступного.

Так, розділом IV проекту Порядку запроваджуються вимоги до фінансового стану, ділової репутації заявника та його ланцюга володіння істотною участю, зокрема, встановлюються ознаки відсутності бездоганної ділової репутації юридичної та фізичної особи (далі – ознаки).

Абзацом другим підпункту 3 пункту 6 та абзацом другим підпункту 4 пункту 7 розділу IV розробник серед ознак відсутності бездоганної ділової репутації юридичної особи та фізичної особи пропонує встановити відкликання/анулювання ліцензії у фінансової установи (застосовується протягом 5 років із дня прийняття рішення відповідними державним органом

про відкликання/анулювання ліцензії).

Відповідно до пункту 2 частини першої статті 7 Закону України від 02.03.2015 № 222-VIII «Про ліцензування видів господарської діяльності» (далі – Закон № 222), ліцензуванню підлягає вид господарської діяльності «надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів)».

Зауважуємо, що правові основи анулювання ліцензії встановлено у рамках Закону № 222.

При цьому, Законом № 222 не передбачено особливостей щодо ліцензування згаданого вище виду господарської діяльності. Отже, ліцензування зазначеного виду господарської діяльності здійснюється на загальних підставах, тобто, у відповідності до норм Закону № 222.

Також, звертаємо увагу розробника на відсутність у Законі № 222 поняття «відкликання ліцензії», у зв'язку з чим вказані вище положення проекту Порядку необхідно привести у відповідність до норм Закону № 222.

У підпункті 2 пункту 7 розділу IV регуляторного акта розробник пропонує серед ознак відсутності бездоганної ділової репутації фізичної особи встановити обмеження у разі якщо особа має не погашену або не зняту в установленому законом порядку судимість за умисні злочини, злочини у сфері господарської та службової діяльності.

Відповідно до пункту 2 частини 6 статті 9 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12.07.2001 № 2664-III (далі – Закон № 2664) орган, який здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг, відмовляє у видачі письмового погодження набуття або збільшення істотної участі у фінансовій установі у разі, коли заявник має непогашену або не зняту судимість.

Отже, Законом № 2664 не передбачається встановлення обмеження щодо непогашеної та не знятої судимості, а тому даний підпункті 2 пункту 7 проекту Порядку привести у відповідність до Закону № 2664.

В розділі V аналізу регуляторного впливу зазначено, що заходами, які пропонується застосувати для розв'язання проблеми, є викладення Порядку у новій редакції, якою передбачено серед іншого, уточнення вимог до документів, які подаються заявниками до Нацкомфінпослуг, вимог до оформлення цих документів та зменшення кількості таких документів.

Однак, у пункті 2 розділу II проекту Порядку розробник пропонує додатково до документів, які подаються щодо юридичної особи, зареєстрованої за кордоном України, компанії з управління активами, яка діє в інтересах та за рахунок інституту спільного інвестування, надавати копії: регламенту інституту спільного інвестування, зареєстрованого у встановленому законодавством порядку; інвестиційної декларації (для корпоративного інвестиційного фонду), зареєстрованої у встановленому законодавством порядку; документа, що засвідчує реєстрацію випуску інвестиційних сертифікатів інституту спільного інвестування.

Отже, перелік додаткових документів, які повинна подавати юридична особа, зареєстрована за кордоном України створює додаткове навантаження на

юридичних осіб та є необґрунтованим.

Крім того, розробник пропонує пункт 6 розділу II проекту Порядку доповнити абзацом такого змісту «якщо окремі документи, встановлені цим Порядком, не передбачені законодавством відповідної іноземної держави, іноземна юридична особа або фізична особа – іноземець подає запевнення (у довільній формі) про відсутність у законодавстві відповідної держави підстав щодо отримання таких документів.»

Зауважуємо, що відповідно до статті 32 Закону № 2664 Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, має право в рамках міжнародного співробітництва, що здійснюється відповідно до частини першої цієї статті, подавати і одержувати: на умовах взаємності інформацію з питань нагляду за фінансовими ринками і установами, яка не становить інформацію з обмеженим доступом; у випадках і порядку, визначених відповідними міжнародними договорами України, а також у тому числі міжвідомчими договорами, інформацію з питань діяльності окремих фінансових установ.

Також, Законом № 2664 не передбачено такої форми документів як «запевнення», яка у свою чергу є необґрунтованою, не коректною та не зрозумілою, а також не відповідає вимогам нормопроектувальної техніки.

Отже, даний абзац потребує виключення із проекту Порядку.

Крім того, під час розгляду проекту розпорядження було встановлено, що АРВ не в повній мірі відповідає вимогам, визначеним Законом України від «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та Методиці проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 р. № 308 «Про затвердження методики проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

Відповідно до пункту 13 Методики результати проведення аналізу регуляторного акта (далі – АРВ), викладаються письмово згідно з додатком 1 цієї Методики.

Так, у розділі II «Цілі державного регулювання» АРВ розробник повинен чітко визначити мету державного регулювання, що має бути безпосередньо пов'язана з розв'язанням проблеми.

Задекларовані розробником цілі державного регулювання:

- не відповідають проблемі, визначеній у попередньому розділі АРВ,
- викладені не чітко і лаконічно та не є вимірюваними.

Зокрема, розробником не визначено індикаторів зменшення масштабів проблеми, що характеризувало б досягнення мети регулювання, а тому зробити висновок, чи є цілі реально досяжними не вбачається можливим.

Зауважуємо, що існує 3 виміри досягнення цілей регуляторного акту – якісний, кількісний та часовий. При формулюванні цілей розробник повинен встановити один або декілька вимірюваних індикаторів їх досягнення.

Наприклад, стовідсоткове погашення заборгованості (кількісний вимір), зменшення рівня забрудненості (якісний вимір) або впровадження якогось регулювання протягом 2 років (часовий).

Таким чином, розробником порушено принцип адекватності, оскільки належним чином не обґрунтовано наскільки обраний спосіб державного регулювання відповідає вирішенню існуючої проблеми та дозволить досягти поставлених цілей.

Також, у розділі VII АРВ розробник повинен обґрунтувати запланований строк дії регуляторного акта. Строк дії регуляторного акта повинен співвідноситися із цілями його прийняття та механізмами впровадження. Він повинен бути достатнім для розв'язання проблеми і досягнення цілей регулювання. Розробник проекту регуляторного акта повинен аргументувати обраний строк.

Розділ VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» заповнено з порушенням вимог пункту 10 Методики. Так, розробником не наведено обов'язкових показників результативності регуляторного акту (розробник обмежився лише додатковими показниками результативності), таких як: кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта; розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта; рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта.

При цьому, розробником не наведено додаткових показників, які безпосередньо характеризують результативність регуляторного акта, та наведено його прогнозне значення. Зазначене є порушенням вимог Методики, яка передбачає, що слід визначити не менше ніж три кількісних показники, які безпосередньо характеризують результативність дії регуляторного акта та які підлягають контролю (відстеження результативності).

Відповідно до вимог Методики ці показники повинні бути не описовими, а кількісними та вимірювальними.

Крім того, розробником не наведено прогнозних показників результативності дії регуляторного акта у кількісному виразі.

Підсумовуючи зазначене, при розробці проекту розпорядження розробником не враховані принципи державної регуляторної політики, визначені статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», зокрема:

- доцільності – обґрунтованої необхідності державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми;
- ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави;
- передбачуваності – послідовності регуляторної діяльності та відповідності її цілям державної політики;

- збалансованості – в частині недоведеного розробником забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Крім того, не дотримано вимог статті 5 зазначеного вище Закону в частині недопущення прийняття регуляторних актів, які не узгоджуються з діючими регуляторними актами.

Таким чином, проект розпорядження потребує доопрацювання з урахуванням наданих зауважень.

Ураховуючи викладене, за результатами проведеної експертизи відповідно до статті 30 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» Державна регуляторна служба України повідомляє про невідповідність проекту розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг «Про внесення змін до Порядку погодження набуття або збільшення істотної участі у фінансовій установі» принципам державної регуляторної політики.

**Голова Державної
регуляторної служби України**

Ляпіна К.М.